

VENDIM
Nr. 196, datë 12.12.2019

MBI KËRKESËN E SHOQËRISË KESH SHA PËR RISHIKIMIN E VENDIMIT NR. 167, DATË 4.11.2019, “MBI MIRATIMIN E DRAFTKONTRATËS PËR SHIT-BLERJEN E ENERGJISË ELEKTRIKE NDËRMJET SHOQËRISË SË PRODHIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE KESH SHA, AKSIONET E TË CILËS KONTROLLOHEN PLOTËSISHT OSE PJESËRISHT NGA SHTETI DHE FURNIZUESIT TË SHËRBIMIT UNIVERSAL/OSHEE SHA, PËR FURNIZIMIN E KLIENTËVE FUNDORË, PËR PERIU DHËN KOHORE 1.1.2019–31.12.2019”

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, nenit 16, të “Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 12.12.2019, mbasi shqyrtoi kërkesën e paraqitur nga shoqëria KESH sh.a., si dhe relacionin e Drejtorisë së Çështjeve ligjore nr. 114/6 prot., datë 4.11.2019, mbi kërkesën e shoqërisë KESH sh.a. për rishikimin e vendimit të bordit të ERE-s nr. 167, datë 4.11.2019, “Mbi miratimin e draftkontratës për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet shoqërisë së prodhimit të energjisë elektrike KESH sh.a., aksionet e të cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti dhe Furnizuesit të Shërbimit Universal/OSHEE sh.a., për furnizimin e klientëve fundorë, për periudhën kohore 1.1.2019–31.12.2019”,

konstatoi se:

- Me vendimin nr. 167, datë 4.11.2019, bordi i ERE-s është shprehur për miratimin e draftkontratës për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Shoqërisë së Prodhimit të Energjisë Elektrike/KESH sh.a., aksionet e të cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti dhe Furnizuesit të Shërbimit Universal/OSHEE sh.a., për furnizimin e klientëve fundorë, për periudhën kohore 1.1.2019–31.12.2019, me ndryshimet e evidentuara në vendim.

- Shoqëria KESH sh.a., me shkresën nr. 5280/1, datë 15.11.2019, protokolluar në ERE me nr. 716/2 prot., datë 15.11.2019, i është drejtuar ERE-s me kërkesën për rishikimin e vendimit të bordit të ERE-s nr. 167, datë 4.11.2019, “Mbi miratimin e draftkontratës për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet Shoqërisë së Prodhimit të Energjisë Elektrike KESH sh.a., aksionet e të cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti dhe Furnizuesit të Shërbimit Universal/OSHEE sh.a., për furnizimin e klientëve fundorë, për periudhën kohore 1.1.2019–31.12.2019”.

- Neni 16, i Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s, parashikon se për një vendim të bordit, çdo palë e përfshirë në një procedurë mund t’i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit lidhur me atë procedurë, rishikimin e vendimit të bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabimet materiale të konstatuara.

- Në lidhje me plotësimin e kushtit për depozitimin e kërkesës brenda afatit të parashikuar në rregullore, rezulton se KESH sh.a. ka ankimuar vendimin e sipërcituar, brenda afateve të parashikuara në rregullore.

- Sa i përket provave të reja, të tilla që mund të çojnë bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga ai nr. 167/2019, shpjegojmë në vijim duke analizuar pikë për pikë pretendimet e palës ankimese.

1. Në seancat dëgjimore u diskutua që palët e lënë në vlerësimin e bordit çështjen e periudhës që rregullon kontrata edhe pse në tërësi marrëdhënia vjetore do të rregullohej bazuar në kontratën e

periudhës 1.1.2018–31.12.2018, të lënë në fuqi për periudhën janar dhe shkurt, dhe periudha vijuese nga kontrata e nënshkruar nga palët.

2. Sa i përket nenit 9 të kontratës së nënshkruar, parashikimi për depozitimin e të gjitha të ardhurave nga shitja në treg të parregulluar, cilësohet nga ERE-ja se bie ndesh me parashikimin e VKM-së nr. 244/2016, në të cilën neni 5.1 i saj përcakton se: “Në çdo rast të vendosjes së detyrimit publik ndaj shoqërisë së prodhimit, aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht apo pjesërisht nga shteti, Asambleja e Përgjithshme e kësaj shoqërie, pasi merr mendimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, vlerëson rast pas rasti mbi mënyrën e përdorimit të të ardhurave shtesë mbi ato të parashikuara në programin ekonomik...”, duke qenë se shoqëria e prodhimit, të vetmet të ardhura që mund të sigurojë mbi ato të kësaj kontrate janë ato nga shitja në treg të parregulluar fondi do të humbiste qëllimin për të qenë garanci kontrate, por prezumohet si një fond rezervë për krijimin e të cilit duhet më parë miratimi i MIE-s dhe mendimi i MEF-së, fakt që na është bërë me dije se nuk ekziston, si rrjedhojë, parashikimi se shitësi nuk do t’i përdorë këto të ardhura për asnjë qëllim tjetër është jashtë kontekstit të së drejtës së këtij të fundit.

3. Neni 9, pika 1.2, parashikon ndër të tjera se vlera e kompensimit për blerësin do të jetë për sasinë e paplotësuar pas rakordimit vjetor, por nuk do të jetë më e madhe se vlera e llogarisë *escrow* nga të ardhurat e siguruar nga shitja në treg të parregulluar Ky parashikim bie ndesh me parashikimin e përmendur dhe më sipër të VKM-së nr. 244/2016, “Për miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike”, të ndryshuar, në nenin 5.3, pika 3, parashikohet ndër të tjera se, citojmë: “Furnizuesi i Shërbimit Universal kompensohet nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike për sasinë e pasiguar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, sipas vlerës së përcaktuar në kontratë”, si rrjedhojë vlera maksimale e kompensimit është përcaktuar tashmë nga ana e VKM-së nr. 244/2016 dhe nuk është lënë në dëshirën e palëve. I njëjti konstatim vlen dhe për nenin 9, pika 1.3, pjesa, citojmë: “Nëse vlera maksimale e kompensimit nuk është akumuluar në llogarinë e posaçme, atëherë vlera e kompensimit do të jetë ajo shumë e akumuluar në këtë llogari”.

4. Gjithashtu edhe vetë koha e trajtimit të kontratës së nënshkruar mes palëve dhe miratimit të saj me ndryshime në fund të vitit ushtrimor, pavarësisht se në fuqi qëndronte kontrata e periudhës së kaluar 1.1.2018–31.12.2018, duhet të vlerësohet, në mënyrë që marrëdhëniet e palëve të vijojnë të ndërtohen në frymën e sigurisë rregullatore dhe ligjore dhe jo atë të pasigurisë.

5. Në pikën 3, të dispozitivit të vendimit vendoset një parashikim/detyrim i cili nuk ka qenë objekt diskutimi për përmbajtjen e kontratës, duke u paraqitur si rrethanë e re e pa njohur dhe e pa trajtuar gjatë procedurës së iniciuar për miratimin e kontratës. Për sa i përket anës materiale të kësaj pike të vendimit, lidhur me sa trajton dhe hapësirave për interpretim që krijon, na bën të vlerësojmë se jemi në kushtet kur vendimi duhet rishikuar dhe kjo pikë e dispozitivit duhet saktësuar ose anuluar. Më konkretisht, në pikën 3 të dispozitivit të vendimit të bordit të ERE-s nr. 167/2019 parashikohet se: “Për periudhën nga 1.1.2019, deri në hyrjen në fuqi të këtij vendimi, nëse sasia e energjisë së livruar dhe të marrë, ndryshon nga sasia e energjisë së programuar për livrim, faturimet do të axhustohen nga palët në këtë kontratë për të reflektuar ndryshimet e devijimet midis programit dhe sasisë aktuale të livruar, brenda muajit nëntor 2019. Ndërkohë, nëse i referohemi në mënyrë të veçantë përmbajtjes së pikës 3 të dispozitivit të vendimit, konstatojmë se nuk jemi dhe nuk mund të jemi në kushtet e zbatimit të këtij përcaktimi për sa kohë që faturimi i energjisë elektrike nga ana e KESH sh.a. është bërë bazuar në energjinë e nominuar (në DAMAS) dhe jo atë të kontraktuar (vjetore 3,950 GWh me bazë mujore). Kjo e fundit është baza për përlllogaritjen e kompensimit financiar në rastet kur sasia e nominuar (DAMAS) është e ndryshme nga ajo e programuar

(kontraktuar për vitin) dhe kjo sasi nuk është arritur të nominohet (konfirmohet) jo për faj të shitësit (mosperformanca e shitësit).

6. Edhe pse janë realizuar ndryshime thelbësore, janë lënë të pa ndryshuara disa nga parashikimet e kontratës së nënshkruar mes palëve, të cilat lidheshin në tërësi me parashikimet e rindryshuara dhe që rrjedhimisht e humbin kontekstin e tyre rregullator në marrëdhënien mes palëve, siç është llogaria *escrow*.

Konstatimet mbi pretendimet e shoqërisë KESH sh.a.

1. Sa i përket pretendimit 1, sqarojmë se me vendimin nr. 16/2019 është vendosur shtyrja e fuqisë juridike të kontratës së vitit 2018, deri në miratimin e kontratës 2019, dhe jo për periudhën janar–shkurt 2019, dhe pjesa tjetër me draftkontratën e nënshkruar mes palëve. Sa më sipër, KESH-i është në kuptim të gabuar të parashikimeve të vendimit të ERE-s.

2. Në lidhje me pretendimin 2, sqarojmë se KESH sh.a. ndodhet në kushtet e kuptimit të gabuar të asaj që ERE-ja ka parashikuar apo legjitimuar me ndryshimet e përcaktuara për këtë kontratë. Duke kufizuar akumulimin në llogarinë *escrow* me vetëm të ardhurat e nevojshme, për qëllime të kompensimit të sasisë së energjisë së pasiguruar në kuptim të kësaj kontrate, dhe jo siç ishte parashikuar nga palët, çdo të ardhur të siguar nga shitja e energjisë në tregun e parregulluar, ajo që ka bërë ERE-ja është pikërisht identifikimi i kësaj llogarie si një garanci kontrate e cila akumulon jo më shumë se të ardhurat e nevojshme, me qëllim përmbushjen e kushteve të kësaj kontrate. Në të tilla rrethana, KESH sh.a. ndodhet në kushtet e lirisë së plotë, por edhe detyrimit për përmbushjen e parashikimeve të VKM-së nr. 244/2016, të ndryshuar, për krijimin paralelisht të një fondi garancie që në kuptim të VKM-së sipërcituar të shërbejë për balancimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të shoqërisë së prodhimit për periudhat e ardhshme, me qëllim minimizimin e riskut hidrologjik. Ky fond rezervë i cili mund të krijohet duke depozituar në të çdo të ardhur të ndryshme nga ato të mënjanuara për përmbushjen e kësaj kontrate, sigurisht që kërkon detyrimisht miratimin e Asamblesë së Përgjithshme dhe konsultimin me Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave.

3. Në lidhje me pretendimin 3 sqarojmë se, nëse ERE-ja do të shprehej për pranimin e kërkesës së palëve që kompensimi i blerësit për sasinë e paplotësuar nga pala shitëse të bëhej me çmimin mesatar të shitjes së energjisë nga ana e shitësit në tregun e parregulluar, kjo do të binte ndesh me sa parashikuar në VKM-në nr. 244/2016, të ndryshuar, e cila parashikon që Furnizuesi i Shërbimit Universal kompensohet nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike për sasinë e pasiguruar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike sipas vlerës së përcaktuar në kontratë. Çmimi/vlera e përcaktuar dhe miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e shoqërisë KESH sh.a. për qëllime të kësaj kontrate është çmimi i shitjes së energjisë elektrike, nga KESH-i për OSHEE-në. Edhe në kuptim të vlerës së miratuar në planin e zhvillimit ekonomik të shoqërisë KESH sh.a. për efekte të garantimit të kompensimit të sasisë së pasiguruar për qëllime të kësaj kontrate është kalkuluar në raportin sasi e përcaktuar me çmim të miratuar nga Asambleja në vlerën 1.5 lekë.

Sipas programit ekonomik, kjo sasi përbëhet nga totali prodhimit neto KESH për vitin 2019 në sasinë 3,805,935 MWh plus zërin kompensim të shprehur në vlerë lekë në masën 216,097 (000 lekë), e cila prodhon si rezultante në MWh $(216,097/1.5 \text{ lekë/KWh} = 144,064 \text{ MWh})$.

4. Sa i përket pretendimit të KESH-it që kjo kontratë është miratuar në fund të vitit ushtrimor nga ERE-ja, sqarojmë se KESH-i është në dijeni të të gjithë korrespondencave e ka qenë prezent në të gjitha seancat dëgjimore të zhvilluara nga ERE me pjesëmarrjen e palëve në këtë kontratë, por edhe të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, të cilat kanë qenë të domosdoshme për ERE-n për të marrë shpjegime shteruese në lidhje me dispozitat e parashikuara e të dakordësuara për herë të të parë midis palëve në këtë kontratë e që binin ndesh me sa parashikuar edhe nga vetë VKM-ja nr. 244/2016, e ndryshuar.

Përgjatë seancave dëgjimore të organizuara nga ERE, përfaqësuesit e OSHEE kanë deklaruar se kjo kontratë siç është propozuar nga palët, bie ndesh me parashikimet e VKM-së nr. 244/2016, të ndryshuar, por nuk do të bjerë ndesh me ndryshimet e propozuara nga OSHEE-ja në këtë VKM. Këto ndryshime ende nuk janë miratuar, ndaj ERE-ja ka gjykuar e vepruar për konsekuencë, mbi ligjin në fuqi, që është VKM-ja nr. 244/2016, e ndryshuar, duke konstatuar çdo mospërputhje të kësaj kontrate mbi ligjin e zbatueshëm.

5. Sa i përket pretendimit të pestë sqarojmë se edhe në pikën 3, të vendimit nr. 16/2019 është vendosur: “Për periudhën deri në miratimin e kontratës për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet shoqërisë së prodhimit të energjisë elektrike/KESH sh.a., aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti dhe OSHEE sh.a. për vitin 2019, nëse sasia e energjisë së livruar dhe të marrë, ndryshon nga sasia e energjisë së programuar për livrim, faturimet do të axhustohen nga palët në këtë kontratë për të reflektuar ndryshimet e devijimet midis programit dhe sasisë aktuale të livruar.

Ky vendim nuk është ankimuar nga palët të cilët kanë vepruar në dijeni të plotë të asaj që ka sanksionuar ERE-ja në këtë vendimmarrje, duke iu lënë detyrë që deri në miratimin e kontratës së vitit 2019, palët duhet të operojnë mbi bazën e pritshmërisë për korrigjime nëse konstatojmë se sasia e energjisë së livruar dhe të marrë, ndryshon nga sasia e energjisë së programuar për livrim, faturimet do të axhustohen nga palët në këtë kontratë për të reflektuar ndryshimet e devijimet midis programit dhe sasisë aktuale të livruar.

6. Sa i përket pretendimin të gjashtë sqarojmë se megjithëse KESH-i deklaroi se janë bërë ndryshime thelbësore, por janë lënë të pa ndryshuara disa nga parashikimet e kontratës së nënshkruar mes palëve, të cilat lidheshin në tërësi me parashikimet e rindryshuara dhe që rrjedhimisht e humbin kontekstin e tyre rregullator në marrëdhënien mes palëve, siç është llogaria *escrow*, KESH nuk ka dhënë asnjë sqarim se cilat janë këto dispozita që kanë bërë që kontrata të humbë kuptimin e të shkojë në kundërshtim me vullnetin e palëve.

7. Në konkluzion të sa më sipër, por edhe në vijim të parashtrimeve të përfaqësuesve të shoqërive KESH sh.a dhe OSHE sh.a., në mbledhjen e bordit të ERE-s, të datës 12.12.2019 nuk dokumentuan apo argumentuan mbështetjen në VKM nr. 244/2016, të ndryshuar, të ndryshimeve të draftit të kontratës së dakordësuar nga palët. Në thelb të këtyre argumenteve, palët parashtruan dakordësinë mes tyre, por nga ana tjetër VKM nr. 244/2016, i ndryshuar, qartësisht ka përcaktuar disa nga elementet e marrëdhënies së furnizimit për qëllime të shërbimit publik nga KESH sh.a. dhe OSHEE sh.a.

8. Duke vlerësuar se asnjë nga argumentet e parashtruara nga ankimuesi, KESH sh.a. nuk përbën provë të re, të tillë që të çojë bordin e ERE-s në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga ai nr. 167/2019.

Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s,

VENDOSI:

1. Të rrëzojë kërkesën e shoqërisë KESH sh.a. për rishikimin e vendimit të bordit të ERE-s nr. 167, datë 4.11.2019, “Mbi miratimin e draftkontratës për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet shoqërisë së prodhimit të energjisë elektrike KESH sh.a., aksionet e së cilës kontrollohen plotësisht ose pjesërisht nga shteti dhe furnizuesit të shërbimit universal/OSHEE sh.a., për furnizimin e klientëve fundorë për periudhën kohore 1.1.2019–31.12.2019” si të pambështetur në prova të reja, të tilla që mund të çojnë Bordin e ERE në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga vendimi nr. 167, datë 4.11.2019.

2. Drejtoria e Çështjeve Ligjore të njoftojë ankimuesin dhe Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti